

[Aksel Larsen.]

millioner kroner bliver det nok. Det er penge, der kunne spares, hvis man aflyste genindkaldelserne. Vi har ved mangfoldige lejligheder talt for, at man skulle nedsætte den militære tjenestetid, dels fordi der ikke findes saglig begrundelse for at opretholde så lang militær tjenestetid, dels fordi det koster mange penge. Når vi opfordrer regeringen til at foretage en sådan nedsættelse af den militære tjenestetid, er det, fordi det ville medføre ganske betydelige besparelser. Der burde egentlig være chancer for, at den højtærede økonomiminister ville tilslutte sig en sådan idé, efter at Radikal Ungdom har udtalt sig for kortere tjenestetid. Der kan spares på militærbyggeriet, der kan spares på militære anskaffelser. Regeringen er vist kompetent til at finde ud af, hvor der kan spares, men hvis man går den vej, kan man undlade en væsentlig del af de såkaldte kriseforanstaltninger, regeringen har foreslået, og det er i hvert fald noget, der vil virke langt mere effektivt end det stabiliseringslån, man her foreslår, og som vil ramme mellemindtægter og velhavere. Hårdt vil det ramme mellemindtægter, og jeg er bange for, at selv om det måske nok i nogen grad vil dække statens lånebehov, vil det til gengæld medføre alvorlige forstyrrelser i det økonomiske liv med stigende arbejdsløshed som følge.

Jeg tillader mig at anbefale den af mig foreslåede dagsorden.

Formanden: Der er nu fremsat følgende forslag om overgang til næste sag på dagsordenen: (se ovenfor sp. 732). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Finansministeren (Kampmann): Jeg takker flertallet for dets indstilling om at vedtage lovforslaget ved tredje behandling.

Jeg må anbefale tinget at stemme imod den af det ærede medlem hr. Aksel Larsen foreslåede dagsorden. I regeringserklæringen har vi udtrykt regeringens vilje til at opnå besparelser på statsbudgettet, og specielt spørgsmålet om forsvarsudgifterne er til behandling i et særligt udvalg.

Aksel Møller: Jeg skal anbefale det høje tings medlemmer at stemme imod det af det ærede medlem hr. Aksel Larsen stillede dagsordensforslag.

Jeg skal derefter, når vi når så vidt, at vi skal til at stemme om stabiliseringslånet, opfordre det høje tings medlemmer til at stemme imod dette lovforslag.

Axel Kristensen: Jeg skal på mit partis vegne anbefale både at stemme imod den af det ærede medlem hr. Aksel Larsen foreslåede dagsorden og imod det foreliggende lovforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslag om overgang til næste sag på dagsordenen af Aksel Larsen (se sp. 732)

forkastedes med 152 stemmer mod 6; 3 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Lovforslaget

vedtoges med 87 stemmer mod 66; 6 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den følgende sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændringer i lov om selvangivelsen af indkomst og formue, om foranstaltninger til kontrol med selvangivelsen og om straffen for skattesvig m. v.

(Første behandling findes i tidenden sp. 368, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 55).

Der var stillet 7 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet følgende ændringsforslag:

Af *Alfred Jensen, Ragnhild Andersen og Aksel Larsen:*

Til § 3.

1) I den foreslåede § 8 C, stk. 2, udgår 4. -13. linje („på forlangende . . . og bopæl“),

og i stedet for indsættes: „uden opfordring at give de skattelignende myndigheder oplysning om de hos dem indestående eller forvaltede midler og disses afkastning samt om indehavernes navn og bopæl.“

2) I den foreslåede § 8 C indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

„Stk. 3. Aktieselskaber er pligtige til uden opfordring at give de skattelignende myndigheder oplysning om, hvilke udbytter der er udbetalt, og om modtagernes navn og bopæl.“

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Udvalgets ordfører (Hans Knudsen): Som det fremgår af den betænkning, der foreligger fra det udvalg, som har været nedsat til behandling af lovforslaget om ændringer i kontrolloven, har udvalget i 9 møder og en række samråd med den højtærede finansminister behandlet forslaget. Det er under det meget omfattende udvalgsarbejde lykkedes at nå frem til enighed mellem samtlige 5 partier, som har været repræsenteret i udvalget, og jeg kan derfor på hele udvalgets vegne indstille lovforslaget til vedtagelse med de 7 ændringsforslag, som finansministeren har stillet. Som udvalgets ordfører kunne jeg i øvrigt godt indskrænke mig til denne indstilling, idet betænkningen gør så udførligt rede både for ændringsforslagene og for de specielle forhold, der begrundet disse ændringer.

Jeg finder dog anledning til som mit partis ordfører at knytte en del bemærkninger til ændringsforslagene. Det vil fremgå både af ændringsforslagene og af bemærkningerne til dem i betænkningen, at udvalgsarbejdet ikke har kunnet gennemføres uden temmelig dybtgående diskussioner, også om lovforslagets principper. Disse lange og til tider noget besværlige forhandlinger må sikkert bære deres del af skylden for, at denne anden folketingsamling i år har trukket ud. Men vi har i udvalget lagt mere vægt på at få også denne meget vigtige lovændring grundigt behandlet og helst enstemmigt gennemført end på at kunne afslutte samlingen hurtigt. Den

enighed, der omsider er opnået i udvalget, er efter min og mit partis opfattelse udtryk for, hvad der kan opnås af gode lovgivningsresultater, når der fra alle sider vises den fornødne vilje til samarbejde. Her har samarbejdsviljen virkelig været til stede, og jeg håber for det saglige lovgivningsarbejdes skyld, at dette ikke skal blive det eneste tilfælde, hvor divergerende opfattelser kan udjævnes ved et virkelig sagligt samarbejde i udvalgene.

De fleste af de 7 ændringsforslag er indrømmelser, givet over for de indvendinger, som under udvalgsarbejdet er rejst mod visse affattelser af paragrafferne. Ingen af ændringsforslagene ændrer noget ved lovens principper, og det er min opfattelse, at de heller ikke ændrer noget i effektiviteten af de kontrolforanstaltninger, som har været tilsigtet af den højtærede finansminister. Ændringsforslagene imødekommer i flere tilfælde den ængstelse, der måske — med mere eller mindre berettigelse — kunne være til stede for, at den udvidede kontroladgang skulle få myndighederne til at gå for vidt i arbejdet for at få de rigtige indkomster frem.

Ændringsforslag nr. 1 indeholder faktisk en udvidelse af de af den højtærede finansminister foreslåede nye kontrolbestemmelser. I det oprindelige lovforslags § 1 havde finansministeren foreslået en bestemmelse om, at erhvervsdrivende, som ikke er regnskabspligtige, skulle have pligt til i det omfang, som finansministeren efter indstilling fra ligningsrådet bestemte, at meddele oplysninger om hovedposter inden for privatforbruget. Ved det foreliggende ændringsforslag udvides bestemmelsen fra kun at omfatte disse erhvervsdrivende uden regnskabspligt til ret og slet at omfatte alle skattepligtige. Men det skal fortsat være finansministeren, som efter indstilling eller efter indhentet udtalelse fra ligningsrådet bestemmer, hvilke grupper af skattepligtige denne bestemmelse skal anvendes på. Efter den højtærede finansministers udtalelse, som er refereret i betænkningen, bliver det altså de grupper af skattepligtige, som erfaringerne viser er vanskeligst at kontrollere.

Ændringsforslagene nr. 2, 3 og 4 vedrører det meget vigtige afsnit om adgang til hos skatteyderne at gennemgå regn-

[Hans Knudsen.]

skabsbilag m. v. samt adgang til at foretage kasseafstemninger og kontrollere opgørelser af varelagre, inventar o. lign. I henhold til den nugældende kontrollov er der adgang til at gennemgå regnskabsmateriale, til at efterprøve opgørelser, men dog ikke af kassebeholdninger. Det var imidlertid en forudsætning herfor, at det kun skete, „når særlige forhold taler derfor“. Det var navnlig reglen om de „særlige forhold“, finansministeren havde ønsket fjernet gennem sit oprindelige forslag. Det har da også været om dette problem, udvalgets afgørende forhandlinger har koncentreret sig. I de tre ændringsforslag foreslås det nu at give bestemmelsen en affattelse, som for det første fastslår, at enhver erhvervsdrivende, der fører et regnskab, uanset om han er pligtig dertil eller ej, skal, blot det begæres af myndighederne, indsende sit regnskabsmateriale med bilag. Dernæst gives der adgang til på stedet at foretage gennemgang af regnskabsmaterialet og at opgøre kassebeholdningen; men ændringsforslag nr. 3 siger videre, at der ved behandlingen af selvangivelsen skal være fremkommet forhold, „som giver rimelig grund dertil“. Den samme rimelige grund skal også være til stede, hvis myndighederne beslutter sig til på stedet at efterprøve vurderingerne af lagerbeholdning, besætning, inventar, maskiner og andet driftsmateriel.

Ændringsforslag nr. 5 er af mere formel art. Der har i udvalget hersket nogen tvivl om forståelsen eller definitionen af udtrykket „åndsværker“. Vi har naturligvis ikke været i tvivl om, at forfatteres og kunstneres arbejder var åndsværker, men når der i lovforslaget stod „o. lign.“, opstod der tvivl. Kunne foredrag betegnes som lignende åndsværker? Og hvordan med sådan noget som dansemusik? Resultatet af disse drøftelser og overvejelser er altså blevet ændringsforslag nr. 5, hvorefter man helt undlader at bruge betegnelsen „åndsværker“.

Ændringsforslag nr. 6 begrænser oplysningspligten med hensyn til de nævnte honorarer til årlige udbetalinger på mindst 100 kr. For en sikkerheds skyld vil jeg gerne understrege, at dette naturligvis ikke er ensbetydende med, at mindre beløb ikke skal opgives til skattevæsenet, men kun betyder, at kontroloplysningerne ikke skal omfatte sådanne småbeløb.

Endelig er der ændringsforslag nr. 7, som går ud på at give kontrollovens nye § 8 C en — om jeg må bruge det udtryk — lidt afdæmpet affattelse med hensyn til oplysningspligten i tilfælde, hvor det drejer sig om mellemværender med ikke navngivne erhvervsdrivende. Det var lovforslagets hensigt, at oplysningspligten om mellemværender mellem erhvervsdrivende også skulle kunne omfatte ikke navngivne, og dette princip er da også fastholdt i det ændringsforslag, der foreligger, men det har aldrig været meningen, at denne oplysningspligt skulle påføre de erhvervsdrivende mere besvær end nødvendigt; derfor har paragraffens sidste punktum i stk. 1 fået den mere afdæmpede affattelse, som nu er foreslået, og den højtærede finansminister har over for udvalget oplyst, at bestemmelsen skal anvendes lejlighedsvis, hvor forholdene taler derfor. At reglen også i den nye affattelse vil være en stor fordel i kontrolarbejdet, kan der efter min mening ikke være nogen tvivl om, og jeg tror også, at bestemmelsen vil have en stor præventiv virkning i det praktiske ligningsarbejde.

Ud over de forhandlinger, som har givet sig udslag i de ændringsforslag, jeg nu har gennemgået, har der i udvalget været forhandlet om straffebestemmelsen i lovforslagets § 7, idet der har været nogen betænkelighed ved, at det i sig selv skulle være strafbart at tilintetgøre regnskabsmateriale. Derfor har den højtærede finansminister i en udtalelse til betænkningen erklæret, at straffebestemmelsen kun vil blive brugt, hvor der foreligger særlig graverende forsømmelighed i denne hen-

[Hans Knudsen.]

seende. Men det er klart, at man ikke må kunne unddrage sig en skatteregulering blot ved at tilintetgøre det materiale, som kunne danne grundlaget for en rigtig opgørelse.

Ud over de ændringsforslag, der foreligger i betænkningen, er der uden for betænkningen stillet to ændringsforslag af kommunisterne. Begge ændringsforslag har det formål at pålægge en pligt til uden forlangende at tilstille myndighederne de i den foreslåede § 8 C omhandlede oplysninger. Denne udvidede pligt skulle omfatte banker, sparekasser, vekselerere, sagførere m. v. og, for det andet ændringsforslags vedkommende, tillige aktieselskaber. Under hensyn til den enighed, der er opnået i udvalget om affattelsen af § 8 C og om hele lovforslaget i øvrigt, finder vi det tilfredsstillende, både at aktieselskaberne med hensyn til oplysningspligt sidestilles med andre erhvervsdrivende, og at man i øvrigt kan få de omtalte oplysninger om mellemværende på begæring og for de ikke navngivnes vedkommende efter finansministerens nærmere bestemmelse. Jeg skal derfor anbefale, at man stemmer imod de to uden for betænkningen stillede ændringsforslag.

Må jeg til slut udtale min og mit partis tilfredshed med, at de fem partiets repræsentanter i udvalget har kunnet forhandle sig til rette om dette efter min mening meget betydningsfulde lovforslag. Det er ikke alene af betydning, at vi får disse meget værdifulde forbedringer af kontrolmulighederne, men i det praktiske ligningsarbejde vil det også være af stor betydning, at kontroludvidelserne har et enigt folketing bag sig. Jeg skal derfor på mit partis vegne anbefale at stemme for ændringsforslagene i betænkningen.

Alfred Jensen: Da det foreliggende lovforslag var til første behandling, fremførte jeg den kritik af skattelovgivningen, som jeg ved tidligere lejligheder har fremført, nemlig angående skævheden i behandlingen af skatteyderne, et forhold, hvorom jeg har stillet forslag. Der har i mange år været utilfredshed med, at lønindtægter uopfordret skal angives til ligningsmyndighederne, så disse bliver i stand til at danne

sig et korrekt billede af de indtægter, lønmodtagerne har, hvorimod formueindtægter ikke er underkastet samme kontrol. Jeg havde håbet, at man i udvalget ville have taget disse tanker med i overvejelserne, men jeg ser ikke af betænkningen, at man har behandlet de spørgsmål, jeg her har rejst. Jeg hørte nu udtale, at de syv ændringsforslag, der er stillet af finansministeren og tiltrådt af udvalget, alle imødekommer indvendinger, der har været fremført imod lovforslaget. Det forekommer mig, at man også burde have taget hensyn til de indvendinger, jeg har gjort.

Jeg forstod på den ærede ordfører for udvalget, at han ikke helt ville afvise motiveringen for vore to ændringsforslag. Vi er opmærksomme på, at når loven er vedtaget, kan myndighederne på forlangende få oplysninger om de forhold, vore to ændringsforslag omhandler. Men det er jo ikke spørgsmålet. Det gælder om at sikre, at alle indtægter bliver underkastet kontrol og opgivet til ligningsmyndighederne, og det ved vi jo det vil komme til at knibe med, hvis oplysningerne kun skal gives på forlangende. Da det her drejer sig om at få indtægter, der holdes uden for skatteligningen, fundet frem, mener vi, det er på de af os nævnte områder, der bør sættes ind. Det er klart, at der på dette område findes indtægter, som går uden om kontrollen, og som man kun med sikkerhed kan konstatere, hvis der fastslås pligt til uden opfordring fra de nævnte institutioners side at give ligningsmyndighederne oplysning herom.

Jeg skulle i og for sig selv have motiveret mine ændringsforslag, men udvalgets ærede ordfører har faktisk gjort det på en sådan måde, at det er overflødigt for mig at komme ind herpå. Det, vore forslag går ud på, er ret og slet dette, at vi ønsker stk. 2 i den foreslåede § 8 C i lovforslagets § 3 affattet således, at de nævnte institutioner uden opfordring skal give de pågældende oplysninger og ikke alene give oplysning om de midler, der er til forvaltning, og disses afkastning, men tillige oplysning om indehavernes navn og bopæl. En sådan ændring vil betyde, at de formueejere, der har anbragt midler til forvaltning, underkastes nøjagtig de samme vilkår som lønmodtagere, og det må vel være

[Alfred Jensen.]

rimeligt også i dette forhold at sige: lige for lige, når venskab skal holdes.

Vort andet ændringsforslag går ud på, at der skabes hjemmel for den samme oplysningspligt også for aktieselskabers vedkommende, så de dividender, der udbetales, kommer under betryggende kontrol. Jeg ser ikke rettere, end at hvis man virkelig vil kontrollere de indkomster, det her drejer sig om, må man skride til foranstaltninger af denne art; det er ganske urimeligt at ville nøjes med de oplysninger, man udbeder sig tilsendt.

Jeg anbefaler vore to ændringsforslag til vedtagelse.

Hvad ændringsforslagene i betænkningen angår, giver de mig ikke anledning til ret mange bemærkninger. De går jo alle sammen ud på at imødekomme den kritik, der har været fremsat af de foreslåede skærpede regler, og det vil sige, at man afsvækker det oprindelige lovforslag.

Der er dog et punkt, jeg gerne vil sige et par ord om, og det er ændringen til § 1, hvor det foreslås, at ordet „erhvervsdrivende“ ændres til „skattepligtige“. Det kunne se ud, som om det var en rimelig udvidelse, der her finder sted, men det forekommer mig, at hvis man virkelig ville have fat på de store indkomster, der går uden om ligningen, så var et sådant ændringsforslag ikke nødvendigt. Jeg har ikke forstået lovforslagets bestemmelse sådan, at tanken var, at nu skulle man særlig til at drive klapjagt på de lønmodtagere, der har en beskeden biindtægt, som ikke bliver opgivet, men jeg har opfattet den sådan, at det, det gælder om, er at få fat i de store indkomster, der går uden om skatteligningen, og derfor ser jeg ikke nødvendigheden af den foreslåede ændring. Jeg ved naturligvis ikke, hvordan man agter at administrere bestemmelsen, men jeg vil som sagt ikke tro, at meningen er, at nu skal man til at drive klapjagt på alle lønmodtagere, at tage dem i tur og orden for at få konstateret, om de skulle have et større forbrug, end den indtægt, der opgives fra deres arbejdsgiver, gør det sandsynligt. Jeg vil ikke håbe, man går den vej, for her er der i og for sig kontrol nok. Det er ikke her, der skal sættes ind, det er over for de store indkomster.

Jeg går ud fra, at det forslag, der her er til behandling, og som i denne uge bliver til lov, har fremkaldt nogen forventning om, at man virkelig får fat på indkomster, der nu går uden om ligningen, så at man sikrer samfundet indkomster, som det ellers gik glip af. Hvis lovforslaget har fremkaldt sådanne forventninger, vil det atter betyde, at der næres forventning om, at de hæderlige og ærlige, der opgiver deres fulde indkomst, får lettelse i deres skat. Jeg har ikke hørt noget om, hvordan man forestiller sig dette. Jeg kan ikke af betænkningen se, hvor meget man regner med der indvindes for staten ved at gennemføre de foreslåede kontrolforanstaltninger, men jeg vil dog mene, at de, hvis de administreres rigtigt, vil betyde, at statens indkomster forøges. Men det må vel så medføre, at vi må revidere den skala, der findes i udskrivningsloven, så lønmodtagere og andre får en lettelse i deres skat. Jeg er klar over, at hverken tiden eller denne anledning gør det muligt at komme med ændringsforslag til udskrivningsloven, men jeg mener, at skatteyderne og offentligheden har krav på at få at vide, hvilke tanker man gør sig om anvendelsen af det provenu, der må blive resultatet af den skærpede kontrol. Jeg mener, at man må have sådanne oplysninger, for det skulle nødig gå sådan, at man sikrer sig, at personer, der ikke har betalt skat, kommer til at betale, men andre får lov til fortsat at yde de samme skattebeløb til kommune og stat. Det vil virke i allerhøjeste grad utilfredsstillende, hvis skatterne stiger og stiger og de foranstaltninger, der træffes her — med den motivering, at de skulle garantere en mere rimelig fordeling af skattetrykket — ikke får den virkning, som man med rette kan forlange.

Jeg har tidligere fremdraget, hvordan ligningsloven med nedslagsbeløb for de gamle ikke har virket tilfredsstillende. Jeg har den ene gang efter den anden konstateret, at personer, der egentlig ikke skulle betale mere i skat, end de gjorde året forud, alligevel ryger op i beløb, der for personer med store indkomster måske synes bagatelagtige, men for den skatteyder, der kun har en indtægt på 3 000—4 000 kr., er en stor belastning og for mange synes uoverkommelige og i hvert fald kun kan klares ved, at man pålægger

[Alfred Jensen.]

sig selv savn og udsætter sig for vanskeligheder. Derfor rejser jeg det spørgsmål, om man også i denne forbindelse er opmærksom på de lettelser, som må og skal komme som følge af de skærpede kontrolregler.

Jeg kan altså sige, at de ændringsforslag, der er stillet i betænkningen, ikke giver os anledning til bemærkninger ud over, hvad jeg nys har anført, men at vi vil anbefale til vedtagelse de to ændringsforslag, jeg på min gruppes vegne har stillet uden for betænkningen. Kun gennem bestemmelser som dem, vi her har foreslået, sikres det, at de omhandlede indkomster kommer under virkelig kontrol, så at man kommer til at svare den skat af dem, man er pligtig at yde.

Thorkil Kristensen: I sin oprindelige form indeholdt det foreliggende lovforslag visse bestemmelser, der var egnede til at vække strid. Jeg tænker navnlig på bestemmelserne om, at skattemyndighederne kunne foretage besøg på stedet og foretage undersøgelser, også hvor der ikke forelå særlige forhold, som begrundede det, altså også i tilfælde, hvor den pågældende skatteydere forhold ikke havde givet anledning til mistanke om, at der var noget, der trængte til nærmere eftersyn. Det måtte derfor være den første opgave for os i udvalget at få undersøgt, om det nu var nødvendigt at give denne ekstra beføjelse. Vi har dels ved at stille forskellige skriftlige spørgsmål, dels gennem mundtlige drøftelser søgt at få dette spørgsmål klaret.

Vi bedømmer det resultat, vi derved er kommet til, således, at det ikke var nødvendigt for at opnå den ønskede effektivisering af ligningen at gennemføre det, der oprindeligt var foreslået. Det måtte være nok at give skattemyndighederne en beføjelse til at kræve regnskabsmaterialet indsendt også i tilfælde, hvor der ikke foreligger særlige forhold, der kan begrunde en mistanke. Noget andet er, at hvis dette regnskabsmateriale giver anledning til en særlig mistanke, er der dermed også grundlag for et besøg på stedet. Det måtte derfor være vor bestræbelse at søge lovforslagets § 3 ændret således, at den kun kom til at indeholde det, der var nødvendigt, mens man, for så vidt angår besøg på stedet, blev ved det nuværende princip, hvorefter de

forhold, der kommer frem ved behandlingen af den pågældendes selvangivelse, er afgørende for, om man kan foretage opgørelse på stedet eller ej. Vi er meget tilfredse med, at vi har kunnet få lovforslaget ændret i denne retning.

Et andet punkt, der var genstand for diskussion, var bestemmelserne i den foreslåede § 8 C om adgangen til hos erhvervsdrivende at kræve oplysning om deres mellemværende med andre erhvervsdrivende. Der var her indføjlet en bestemmelse om, at dette også skulle kunne kræves med hensyn til mellemværende med ikke navngivne erhvervsdrivende. Dette var noget nyt, og det har vi nu søgt afgrænset til de tilfælde, hvor der virkelig er grund til det, gennem en bestemmelse om, at oplysninger skal kunne forlanges efter ligningsrådets indstilling i hvert enkelt tilfælde. Vi har også derved søgt at begrænse udvidelserne til det, der måtte skønnes at være nødvendigt.

Jeg skal endelig nævne et tredje punkt, hvor vi har søgt en ændring gennemført, nemlig i lovforslagets § 1, hvor der ved ændringsforslag nr. 1 er foreslået i stedet for ordet „erhvervsdrivende“ at bruge betegnelsen „skattepligtige“; det drejer sig om adgangen til hos de pågældende at forlange oplysninger om hovedposter inden for privatforbruget. Når vi har lagt vægt på, at der skulle stå „skattepligtige“ i stedet for „erhvervsdrivende“, er det, fordi der har været en vis tendens i den offentlige debat om ligningskontrollen til at opstille et skarpt skel mellem lønmodtagere på den ene side og erhvervsdrivende på den anden side. Som jeg allerede gjorde gældende ved første behandling, er der imidlertid ikke her noget skarpt skel. Ganske vist får man for lønmodtagernes vedkommende direkte oplysning om lønnen for deres hovedbeskæftigelse, men der er jo adskillige lønmodtagere, der har en del biindtægter, som man ikke på tilsvarende måde har direkte kontrol med; derfor er det rigtigt, således som det nu også er udtrykt i betænkningen, at man, når man skal tage nærmere bestemmelse om, på hvilket område denne nye beføjelse skal finde anvendelse, bestemmer, at det skal være over for sådanne grupper, hvor der er et behov for reglen; og det skal i så fald dreje sig både om lønmodtagere,

[Thorkil Kristensen.]

om erhvervsdrivende og om andre, over for hvilke der af en eller anden grund er vanskeligheder ved at få den fornødne kontrol ad anden vej. Vi har dermed opnået, at de forskellige grupper af befolkningen ikke bliver sat i adskilte båse, men at den bliver behandlet som en helhed.

Hvis jeg skal sammenfatte mit indtryk af udvalgsforhandlingen, vil jeg sige, at det, vi nu er nået frem til gennem ændringsforslagene i betænkningen, er, at skattemyndighederne får de beføjelser, som de har brug for i deres arbejde for at effektivisere ligningen. Samtidig har vi undgået noget af det, der kunne sætte skel inden for befolkningen, og som kunne øge den modsætning, der jo desværre let kommer mellem myndighederne og befolkningen. Det anser vi for forbedringer, og jeg skal derfor på venstres vegne anbefale, at man stemmer for ændringsforslagene i betænkningen, og at man stemmer for lovforslaget ved tredje behandling.

Jeg skal derimod anbefale, at man stemmer imod de uden for betænkningen stillede ændringsforslag. Det sidste af de af det ærede medlem hr. Alfred Jensen stillede ændringsforslag bryder jo med hele det princip, som ligger til grund for vor aktieselskabslovgivning, og alene derfor må det være utænkeligt, at en regel som den foreslåede gennemføres som et ændringsforslag til et skattelovforslag.

Poul Møller: Det høje ting har nu af udvalgets ærede ordfører fået en meget klar gennemgang af meningen med de ændringsforslag, der er stillet af finansministeren og tiltrådt af udvalget, og den foregående ærede taler, det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen, har redegjort for de motiver, der især hos venstre og det konservative folkeparti lå bag ønskerne om at nå frem til de ændringsforslag til lovforslaget, som nu foreligger.

Jeg skal derfor kun anbefale tingets ærede medlemmer at stemme for de foreliggende ændringsforslag og senere at stemme for lovforslaget.

Det har under arbejdet med denne lovgivning været min opfattelse som ordfører for det konservative folkeparti, at det her gælder om at nå frem til en ordening, som

kunne accepteres af alle partier i det høje ting, at nå frem til en ordening, som kunne give skattevæsenet, hvad det med rimelighed kunne forlange med hensyn til beføjelser, således at vi kunne få en retfærdig — eller retfærdigere — ligning end den, vi har nu, og samtidig beskytte borgerne på de områder, hvor man må ønske at borgerne kan være fri for indblanding i privatlivet, hjemmet og boligen. Vi har derfor også fra konservativ side og fra partiet venstres side særlig sat ind på at undersøge, om det var nødvendigt med en bestemmelse, der gav skattevæsenet adgang til når som helst uden varsel, og uden at der forelå særlige årsager dertil, at møde på skatteborgerens hjemsted, hans bolig eller hans forretningsvirksomhed for dér at undersøge hans regnskabsførelse og hans bilagsmateriale. Vi har ment, at den loyale interesse, skattevæsenet kunne have heri, tilfredsstilles i alle normale tilfælde, også hvis man skal have stikprøver til kontrol, ved indkrævning af disse regnskaber og dette regnskabsmateriale, således at der kun skulle være adgang til undersøgelse i boligen, når der forelå en særlig rimelig grund dertil, ligesom tilfældet også har været tidligere. Det er dette, der bliver resultatet af ændringsforslagene nr. 2, 3 og 4 til det foreliggende lovforslags § 3. Man har kombineret og forenet hensynet til borgerens interesse med hensynet til statens, skattevæsenets, interesse.

Jeg vil gerne have, at det skal stå ganske klart; at formuleringen af ændringsforslagene nr. 3 og 4, hvori man siger, at undersøgelse på stedet ikke kan finde sted, uden at der ved behandlingen af hans selvangivelse er fremkommet forhold, som giver rimelig grund dertil, naturligvis også indebærer, at borgeren, hvis han ikke mener, der foreligger nogen rimelig grund, kan lade dette spørgsmål indbringe for domstolene. De almindelige domstole kan altså her som i andre tilfælde påkende spørgsmål om øvrighedsmyndighedens grænser, og ingen er pligtig til at åbne sin dør, medmindre en domstol har sagt det. Dette er også i overensstemmelse med de principper, der er nedlagt i grundloven vedrørende boligens ukrænkelighed.

Jeg er glad for, at det har kunnet lykkes at enes om en lovgivning af denne karakter, og håber, at det må medføre, at den mis-

[Poul Møller.]

tanke, som trives befolkningsgrupperne imellem med hensyn til ligningen, må kunne mindskes ved hjælp af disse nye regler. Er det nået, er allerede meget nået.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale at stemme for ændringsforslagene i betænkningen og stemme imod de ændringsforslag, der er stillet uden for betænkningen.

Axel Sørensen: Som det allerede er nævnt, og som det i øvrigt også fremgår af udvalgets betænkning, er resultatet af udvalgsarbejdet blevet enighed mellem de 5 partier, som nu indstiller lovforslaget med de stillede ændringsforslag til vedtagelse.

Af ændringsforslagene fremgår det bl. a., at udvalget har valgt at ændre § 1 i forslaget, der pålagde erhvervsdrivende, der ikke var regnskabspligtige, pligt til at give oplysning om hovedposterne i privatforbruget, herunder oplysning om køb af møbler og andet løsøre, samt om den private medhjælp, der har været anvendt, o. lign. Udvalget har ment, at dette punkt bør udvides til også at omfatte skatteydere, som er lønmodtagere, og som kan have ukontrollable indkomster ved siden af lønindtægten. Formålet med denne bestemmelse er at skabe klare linjer, og udvalget mener hermed at have ydet et bidrag til at få den rigtige indkomstopgivelse frem. Efter lovforslagets § 3 skulle de skattelignende myndigheder have ret til uden særlig grund at foretage undersøgelse af regnskabsbilag hos skatteyderen på dennes bopæl eller i hans virksomhed. De foreslåede ændringer går ud på, at skattemyndighederne kan begære regnskabsmateriale og bilag indsendt, og når der ved behandlingen af selvangivelsen er fremkommet forhold, som gør det ønskeligt at tage ud til skatteyderen for at foretage nødvendige opgørelser, herunder kontrol af varelagre o. lign., gives der ret dertil. Samtidig vil der ved disse undersøgelser være lejlighed for skattemyndighederne til at overbevise sig om regnskabsmaterialets kvalitet i det regnskabsår, man befinder sig i på det tidspunkt, hvor undersøgelsen hos skatteyderen finder sted. Jeg anser den foretagne ændring for en rimelig forbedring. Den tager sigte på at opnå, at den skattepligtiges indkomst opgives rigtigt, uden at man udsætter ham for utidig mistanke eller

foretager stikprøver i større omfang, end rimeligt er; men der sker altså en udvidelse af den oplysningspligt, der er pålagt forsikringselskaber og næringsdrivende. Udvalget er enedes om, at oplysninger om en erhvervsdrivendes mellemværende med andre ikke navngivne bør ske, når finansministeren efter indstilling fra ligningsrådet finder, der kan være rimelighed heri.

Udvalget har udført et sagligt arbejde, og det resultat, man er kommet til, må kunne indgå i den ny skattereform, som man forhåbentlig når at få gennemført i det kommende folketingsår. Jeg skal med disse bemærkninger anbefale at stemme for de i udvalgsbetænkningen stillede ændringsforslag og at stemme imod de af kommunisterne stillede ændringsforslag.

Finansministeren (Kampmann): Dette lovforslag er det første forslag, som under den nuværende regering gennemføres med tilslutning fra samtlige udvalgsberettigede partier. Jeg føler trang til at takke udvalget, fordi man har indstillet lovforslaget til vedtagelse med en række ændringsforslag, som jeg har stillet, og som udvalget har tiltrådt. Vi har i udvalget drøftet, hvorvidt lovforslagets formål kunne opfyldes, selv om der blev foretaget disse ændringer. Ligningsmyndighederne mener, at det kan de, og så kan jeg godt tiltræde dem.

De ærede medlemmer hr. Alfred Jensen m. fl. har stillet to ændringsforslag. Det ene vil medføre en voldsom administration uden på nogen måde at give øget mulighed for kontrol, og med hensyn til det andet forslag kan jeg ikke rigtig se, hvordan det kan udføres i praksis, da aktieselskaberne jo ikke ved, hvem der indløser udbyttekuponerne på ihændeleveraktierne. Vil man fra banker og sparekasser have oplysning om, hvem der indløser kuponerne, er der allerede en sådan hjemmel for det i kontrollovens § 10. Jeg skal derfor anmode tinget om at stemme imod de to af kommunisterne stillede ændringsforslag.

Alfred Jensen: Jeg vil gerne i anledning af de bemærkninger, der er fremsat om vanskelighederne ved at gennemføre vore ændringsforslag, sige, at vi er opmærksomme på de vanskeligheder og omkostninger, sådanne foranstaltninger vil medføre; men vi

[Alfred Jensen.]

har den opfattelse, at der er skjulte indkomster, som kun kan kontrolleres, hvis man gennemfører foranstaltninger af denne art. Er det nødvendigt at ændre anden lovgivning, f. eks. hovedprincipperne i aktieselskabslovgivningen, må man gøre det, for det er ganske urimeligt, at der her er et skjul for personer, der ikke ønsker at betale skat af deres fulde indkomst. Vi skulle jo gerne nå dertil — det forstod jeg også at andre ordførere mente — at den misstemning, der er i befolkningen i anledning af skævheden i mulighederne for at kontrollere indkomsterne, kunne forsvinde; men det gør den ikke, hvis man ikke også sætter ind på de to af os foreslåede områder. Det er de to felter, det er vigtigst at sætte ind på, og derfor anbefaler jeg vore ændringsforslag til vedtagelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret, § 2 og ændringsforslagene nr. 2—7 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1 uden for betænkningen af *Alfred Jensen m. fl.* (se sp. 734) forkastedes med 140 stemmer mod 6.

Ændringsforslag nr. 2 uden for betænkningen af *Alfred Jensen m. fl.* (se sp. 735) forkastedes med 143 stemmer mod 6.

§ 3, således ændret, og §§ 4—11 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet udvalgsbehandling.

Jeg skal lade det følgende punkt udgå af dagsordenen.

Man gik derefter til:

Første behandling af forslag til lov om indmalingsspligt m. m. for dansk hvede og rug.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 179, fremsættelsen i tidenden sp. 688).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Carl Petersen: Lovforslaget er enkelt i sin formulering, og dets paragraffer kan derfor ikke give anledning til nogen stor debat. Det er muligt, det kan have interesse at få nogle oplysninger af den højtærede minister, men jeg tror, at sådanne oplysninger gør størst nytte, når de gives i et udvalg, og jeg vil derfor spare den højtærede minister for at give dem her.

Lovforslaget går i korthed ud på at give ministeren en bemyndigelse til at påbyde, at der i det mel, der anvendes til brødfabrikation her i landet, iblandes et nærmere bestemt kvantum dansk rug og hvede. Den højtærede minister får her et middel i hænde, med hvilket han kan stimulere prisen på dansk rug og hvede.

Selv om der ikke er grund til at sige mere om lovforslagets indhold, vil jeg gerne fremsætte nogle rent principielle betragtninger. Hvis jeg til min vurdering af forholdet kun havde haft den vejledning, som findes i lovforslagets bemærkninger, er det ikke sikkert, jeg var nået til den karakteristik, jeg lige har givet. For hvad får vi at vide af disse bemærkninger? Ja, de lyder sådan:

„Under hensyn til den herskende usikkerhed med hensyn til prisudviklingen for brødkorn i den nærmeste tid efter høst findes det rigtigt at tilvejebringe mulighed for at påbyde indmaling af dansk brødkorn i brødproduktionen.“

Den usikkerhed, der tales om, kunne jo for så vidt lige så godt hænge sammen med en frygt hos ministeren for, at prisen på udenlandsk brødkorn ville blive så høj, at det af valutariske grunde kunne være en fornuftig foranstaltning at påbyde indmaling af dansk brødkorn i melet til brødfremstilling. Se, hvis forholdet havde været sådan, synes jeg ærlig talt, at forslaget havde været mere fornuftbetonet, end det nu er. Nu ved vi imidlertid fra ministerens fremsættelsestale, fra de krav, der er fremsat af landbrugets organisationer over for regeringen, og fra de forhandlinger, der siden er ført mellem regeringen og landbrugets repræsentanter, at formålet med forslaget er det stik modsatte: man frygter lave priser på brødkorn, og derfor skal lovforslaget give den højtærede minister mulighed for at fremtvinge en efterspørgsel efter dansk rug